

2.3. САМОСТОЯТЕЛЬНАЯ РАБОТА – СОСТАВНАЯ ЧАСТЬ УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА

САМОСТОЙНАЯ РАБОТА СТУДЕНТАЎ ЯК НЕАБХОДНЫ КАМПАНЕНТ ПАДРЫХОЎКІ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ

Капусціч Т.М., выкл.

Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт

На Беларусі ідзе актыўнае станаўленне новай сістэмы адукацыі, якая арыентавана на ўваходжанне ў сусветную адукацыйную прастору. Гэты працэс ахоплівае ягальнаадукацыйную, так і вышэйшую школу. Прапануецца іншы змест, іншы падыход, іншыя адносіны, іншыя паводзіны і г.д. Нязменным застаецца духоўнае выхаванне асобы, станаўленне маральнага вобліку чалавека.

Непасрэдная задача выкладчыка заключаецца ў тым, каб дазволіць маладой асобе ісці далей, удасканалвацца самастойна, развіваць свае творчыя здольнасці. Мова - гэта асноўны сродак зносін, які далучае чалавека да культуры, традыцый, ведаў. Навучанне любой мове можа адбывацца толькі праз зносіны. Важнымі з'яўляюцца заняткі на мове, а не аб мове. Навучыць гаварыць магчыма толькі гаворачы, слухаць – слухаючы, чытаць – чытаючы. Праз разнастайныя маўленчыя практыкаванні адбываецца паступовае накапленне значнага аб'ёму лексікі, спецыяльнай тэрміналогіі. Гэта павінна адбывацца як у аўдыторыі, так і замацоўвацца самастойна.

Працэс навучання як дзейнасць часцей характарызуецца адсутнасцю самастойнасці, слабой матывацыяй вучэбнай работы студэнта. Пры карыстанні аўтарытарнай тэхналогіяй, дзе выкладчык – адзіны суб'ект вучэбна-выхаваўчага працэсу, студэнт з'яўляецца толькі “аб'ектам”, “вінцікам”. Такія тэхналогіі вылучаюцца жорсткай арганізацыяй, падаўленнем ініцыятывы, а значыць і самастойнасці. Супрацьлеглімі з'яўляюцца тэхналогіі супрацоўніцтва, дзе выкладчык і студэнт сумесна выпрацоўваюць мэты, змест, даюць ацэнкі, знаходзяцца ў стане супрацоўніцтва.

Выдзяляючы пэўную частку матэрыялу, змест якога студэнты павінны засвоіць, выкладчык абдумвае, канкрэтна менавіта якая арганізацыя работы студэнтаў адпавядае гэтаму матэрыялу. Асноўная мэта першапачатковага этапу - падрыхтаваць студэнтаў да самастойнага выканання неабходнай работы і адразу яе арганізаваць. Напрыклад, прапанаваць кароткія самастойныя запісы-канспекты матэрыялу і спосабаў работы з ім. Гэта

дазволіць без папярэдняга завучвання прыступаць да самастойнай работы з новымі заданнямі: выкананне тэстаў, работа з тэкстам, рашэнне задач і інш. Самастойная работа можа быць арганізавана і з дапамогай дыдактычнага матэрыялу. Можна прапанаваць разнастайныя варыянты: выканай з дапамогай таварыша, выканай самастойна і г.д. Наступны занятак можа быць у форме ўзаемаправеркі, работы групамі, у парах і інш. Кожны студэнт павінен мець магчымасць выступіць па ўсіх тэарэтычных пытаннях.

Заўсёды апраўдае самастойны падбор матэрыялаў і падрыхтоўка на іх аснове разгорнутых рэфератаў на тэмы, прапанаваныя выкладчыкам. Распрацоўка студэнтам і выкладчыкам індывідуальных самаадукацыйных цыклаў, якія арыентаваны на спецыялізацыю студэнта ў пэўнай галіне ведаў. Самастойная падрыхтоўка студэнтам рэфератаў і выступленняў у сферы сваёй спецыялізацыі (аналіз навуковых тэкстаў, ужыванне спецыяльнай тэрміналогіі і інш.). У гуманітарным цыкле дысцыплін засяроджваецца ўвага на самастойнай рабоце над стылістыкай і выразнасцю пісьмовай мовы (акрамя напісання артыкулаў, водгукаў, справаздач, можна прапанаваць складанне тэрміналагічнага слоўніка ў межах пэўнай тэмы, аналіз старажытных тэкстаў, працу з пісьмовымі помнікамі і інш.). Пры гэтым прапануецца самастойная ацэнка выступленняў адзін аднаго па розных крытэрыях: змястоўнасць, дакладнасць, нават артыстычнасць.

Усё жыццё чалавека - гэта развіццё яго незалежнасці, а значыць і самастойнасці. Ёсць у педагогіцы вядомы дэвіз: дапамажы мне гэта зрабіць самому. Важна не толькі навучаць, але і ствараць умовы для самастойнага развіцця і засваення чалавечай культуры. Філолаг павінен развіваць уменне студэнта выражаць сябе ў пісьмовым і вусным слове, ствараць умовы для выхавання самастойных і высокаадукаваных людзей, здольных як да фізічнай, так і да разумовай працы.

САМОСТОЯТЕЛЬНАЯ РАБОТА СТУДЕНТОВ — ОСНОВА ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ

Васильев В. В., доц., к. т. н.,

Шавлинский О. А., доц., к. с-х. н.

Белорусская государственная сельскохозяйственная академия

Подготовка высококвалифицированного специалиста является одной из главных задач, от решения которой во многом зависит процесс совершенствования учебного процесса, направленного на всестороннее развитие творческой личности и подготовку ее к самостоятельной работе в сложных условиях реформируемого сельскохозяйственного производства. Вся вузовская подготовка должна быть направлена на выработку у будущих